

TÜRKİYE

RUSYA

INNOPROM ULUSLARARASI SANAYİ FUARI
VE TÜRKİYE-RUSYA İŞ FORUMU

8 TEMMUZ 2019, YEKATERINBURG

 DEIK

Rusya'nın Yekaterinburg şehrinde 2010 yılından itibaren düzenlenen ve bu yıl 10'uncusu gerçekleştirilen INNOPROM Uluslararası Sanayi Fuarı kapsamında 7-8 Temmuz 2019 tarihlerinde Türkiye-Rusya İş Forumu ve diğer etkinlikler yapıldı.

7 Temmuz 2019 tarihinde Kosmos Sinema ve Konser Merkezi'nde fuarın açılış töreni, ardından Yeltsin Center Kültür ve Etkinlik Merkezi'nde Sverdlovsk Bölge Valisi Sayın Yevgeni Kuyvaşev'in ev sahipliğinde akşam yemeği ve resepsiyon düzenlendi.

Ekaterinburg Expo Uluslararası Fuar Merkezi'nde yapılan fuarın resmi olarak faaliyete başladığı ve ziyaretçi girişine açıldığı 8 Temmuz 2019 tarihinde sabah saatlerinde T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mustafa Varank, T.C. Ticaret Bakan Yardımcısı Sayın Gonca Yılmaz Batur, T.C. Moskova Büyükelçisi Sayın Mehmet Samsar, Rusya Federasyonu (RF) Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Denis Manturov, RF'na bağlı Tataristan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Rustam Minnihanov ve diğer yetkililerin katılımıyla Türk standının açılışı gerçekleştirildi.

Akabinde icra edilen ve Türkiye'nin fuarın partner ülkesi olması dolayısıyla fuar programında ana etkinlik olarak yer alan Türkiye-Rusya İş Forumu'na Türk ve Rus devlet kurumları, iş örgütlerinin üst düzey yetkilileri ve her iki ülkeden yaklaşık 850 özel sektör temsilcisi iştirak etti.

Forumun açış konuşmasını yapan RF Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Denis Manturov, partner ülke ile yoğun diyalog ve işbirliği zemini oluşturulmasının INNOPROM fuarlarının geleneği haline geldiğini söyleyerek, Türkiye'nin fuarda ilk kez partner ülke statüsünde yer aldığını ve sabah saatlerinde açılışı yapılan Türkiye standının büyüklük ve kapsamının Türk tarafının fuara olan yoğun ilgisini yansıttığını ifade etti. Karşılıklı ticaret, yatırımlar ve sınıai işbirliğinin geliştirilmesine yönelik ortak adımların sonucu olarak 2018 yılında ikili ticaret hacminin yüzde 16 oranında arttığını belirten Bakan Manturov metalurji, otomotiv sanayii, hafif sanayi sektörleri, inşaat malzemeleri üretimi alanında ikili projelerin başarıyla hayata geçirilmekte olduğunu; havacılık ve uçak yapımı, gemi inşaatı, tarım makineleri imalatı ve ilaç üretimi alanlarında da önemli işbirliği potansiyeli bulunduğunu vurguladı.

Türkiye pazarında faaliyet gösteren Rus firmalarının yanı sıra, birçok Türk firmasının Rusya'da önemli yatırımları bulunduğu dikkat çeken Manturov, özellikle Tataristan Cumhuriyeti'nde yer alan Alabuga Özel Ekonomi Bölgesi'nin Türk yatırımcılar için üretim üssü haline geldiğini ve 7 Türk firmasının bölgede faal şekilde çalışmakta olduğunu bildirdi. Bu firmaların sayısının artması ve Rusya'nın diğer bölgelerine de yayılması amacıyla çeşitli teşvik uygulamaları hayata geçirdiklerini bildiren Bakan yerel üretici olarak faaliyet göstermeyi seçen yatırımcılara garantili kamu alımları ve sübvansiyon süreçlerine dahil olma imkanı sağladıklarını dile getirdi. Rus Bakan ikili ticari ve ekonomik işbirliğinde KOBİ'lerin daha fazla pay sahibi olmasının büyük önem taşıdığını ifade ederek, INNOPROM sanayi fuarının bu açıdan büyük avantaj sağladığını ifade etti.

T.C. Ticaret Bakan Yardımcısı G. Yılmaz Batur Rusya ile Türkiye arasındaki işbirliğinin gelişiminde bölgesel dinamiklere özellikle önem verdiklerini belirtti. Dünyanın 17'nci, Avrupa'nın ise 6'ncı büyük ekonomisine sahip olan Türkiye'nin son yıllarda çevre ülkelerde yaşanan belirsizlikler ve küresel risklere rağmen Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkelere daha yüksek büyüme oranına ulaştığının altını çizdi. Gerek ihracat gerekse toplam dış ticaret hacmi açısından 2018 yılında başarılı sonuçlar alındığını söyleyen Bakan Yardımcısı 2021 yılında GSYİH'nın 926 milyar dolara, ihracatımızın ise 204 milyar dolara çıkarılmasının hedeflendiğini ifade etti. Rusya ile Türkiye arasındaki karşılıklı ticaret hacminin son dönemlerde kaydedilen artışa rağmen, henüz 2013 yılındaki 32 milyar doların altında bulunduğu dikkat çeken Sayın Yılmaz Batur iki ülkenin sahip olduğu potansiyelin belirlenen 100 milyar dolarlık rakama ulaşılmasını olanaklı kıldığını ve bu amaçla yeni işbirliği alanlarının bulunması gerektiğini dile getirdi.

INNOPROM fuarı vesilesiyle Türk ve Rus makine sektörü temsilcilerinin bir birini yakından tanıma fırsatı bulduğunu ve son yıllarda teknolojik üretim anlamında büyük adımlar atan Türk makine firmalarının Rusya'nın ithalatçı olduğu kalemlerde en yüksek dünya standartlarına cevap veren ürünleri uygun fiyatlarla tedarik edebileceklerini vurguladı. Sayın Bakan Yardımcısı takip eden haftalar içerisinde Rus tarafı ile yapılacak görüşmeler, 24-26 Temmuz 2019 tarihlerinde düzenlenecek Türkiye-Rusya Hükümetlerarası Karma Ekonomi Komisyonu (KEK) Toplantısı ve Türkiye-Rusya İş Konseyi tarafından gerçekleştirilmesi öngörülen etkinliklerin de bu sürece önemli ivme kazandıracağını ifade etti.

Tataristan Cumhurbaşkanı Rustam Minnihanov, Türkiye ile Tataristan arasındaki iş birliğinin Rusya-Türkiye ticari ve ekonomik ilişkilerine sağladığı katkıdan memnuniyet duyduklarını belirttiği konuşmasında yılda birkaç kez Türkiye'yi ziyaret ettiklerini vurguladı. Buna karşılık, geçtiğimiz zaman zarfında Türkiye'den bütün seviyelerde devlet ve hükümet yetkililerinin ve özel sektör heyetlerinin de Tataristan'a geldiğini söyleyen Minnihanov bu ziyaretlerin iki devlet arasındaki işbirliğine ciddi ivme kazandırdığını dile getirdi. Türkiye ile Tataristan arasında birçok iş birliği anlaşmasının yürürlükte olduğunu, Kazan'da T.C. Başkonsolosluğu'nun faaliyet gösterdiğini ve İstanbul'da da Tataristan Cumhuriyeti Temsilciliğinin bulunduğunu aktaran Sayın Minnihanov Kazan'ın İstanbul, Ankara, Eskişehir ve Antalya ile kardeş şehirler olduğunu ve Tataristan'daki 17 yerel idari birimin Türkiye'nin il ve ilçeleri ile benzer anlaşmalar çerçevesinde iş birliği yaptığını belirtti. Günlük yapılan uçak seferlerinin ticari ve ekonomik işbirliğine katkıda bulunan önemli etken olduğunu ve Tataristan'ın Türk firmaları için cazibe merkezi haline geldiğini söyleyen Minnihanov, Rusya'daki Türk yatırımlarının yüzde 25'inin Tataristan'ın payına düştüğünü ve 2 milyar dolar büyüklüğe ulaştığını bildirdi.

Alabuga Özel Ekonomi Bölgesi başta olmakla, birçok Türk firmasının bölgede yüksek teknoloji üreten yapıldığına dikkat çeken Cumhurbaşkanı turizm ve otelcilik, lojistik, gayrimenkul ve birçok diğer sektörde Türk yatırımlarının artmakta olduğunu, enerji, altyapı vs. alanlarda hayata geçirilen ortak projelerin giderek ivme kazandığını ifade ederek, Tataristan'ın yerelleşmek isteyen yabancı yatırımcılar için önemli fırsatlar barındırdığını ve birçok kolaylık sağladığını ifade etti. Diğer taraftan, Tataristan merkezli bazı büyük Rus firmalarının Türkiye pazarında aktif çalışmalar yaptığını belirten Minnihanov, KOBİ'ler düzeyinde de işbirliğinin artması için girişimlerde bulduklarını söyleyerek, enerji, petrokimya, makine imalatı, otomotiv sanayii, sağlık, bilişim, tarım ve gıda sanayii, inşaat ve turizmi ikili ticari ve ekonomik işbirliğinin geliştirilmesi açısından özel öneme sahip sektörler olarak sıraladı.

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın M. Varank, INNOPROM fuarı ve ikili iş forumları benzeri etkinliklerin iki ülke arasında yıllardır süregelen iyi ilişkilerin geliştirilerek devam etmesini sağlayacak önemli platformlar olduğunu ve halklarımızın refahının artmasına hizmet ettiğini söyleyerek, karşılıklı işbirliğinin artırılmasına yönelik liderler düzeyinde mevcut olan siyasi iradenin önemli fırsatlar doğurduğunu ve ortaklık bilincinin derinleşmesine katkıda bulunacağını belirtti.

Sayın Bakan konuşmasında aşağıdaki hususları vurguladı:

“Rusya, ithalat yaptığımız ülkeler arasında 3'üncü sırada. Bu doğrultuda, 2018 yılında Rusya'dan ithalatımız 22 milyar doları, toplam ticaret hacmimiz ise 25 milyar doları aştı. Böylece bir önceki yıla göre ticaret hacminde yüzde 15'lik bir artışı görmüş olduk. Hedefimiz öncelikle daha önce yakaladığımız 33 milyar dolarlık dış ticaret hacmi seviyelerine ulaşmak ve daha sonra bu rakamı 100 milyar dolara çıkarmaktır.

İki ülke arasındaki ticaret hacminin artış göstermesinden memnunuz. Ancak bu artışın dengeli olması ve Türkiye'nin Rusya'ya yaptığı ihracatın da artırılarak ticaret dengesinin yakalanması ülkemiz açısından önem arz etmektedir.

İkili ticaret hacmi artarken, ülkelerimiz arasındaki işbirliğini daha kalıcı ve köklü hale getirecek karşılıklı doğrudan yatırımların da artmasını arzu ediyoruz. İki ülkedeki karşılıklı yatırımları düşündüğümüzde 5 bin civarında şirket ve 16 milyar doları aşan bir yatırımdan bahsediyoruz. Ağaç işlemeden cam seramiğe, sağlık sanayiinden tekstile kadar pek çok sektördeki Türk firmaları Rusya'da yaklaşık 10 milyar dolar yatırım gerçekleştirdi”.

Sayın Bakan Rus firmalarının Türkiye'de otomotiv, metalürji, bankacılık, iletişim ve enerji alanlarında yatırımlarının bulunduğu işaret ederek, iki ülkenin karşılıklı yatırımlarının gerek şirket sayıları gerekse de sermaye miktarları bakımından potansiyelin çok gerisinde kaldığını ifade etti. Stratejik ortaklığın derinleştirilmesi için iki ülke girişimcileri ve yatırımcılarının daha fazla teşvik edilmesi gerektiğinin altını çizen Sayın Varank, bu doğrultuda Rusya'nın Türk vatandaşlarına vize uygulamasını kaldırması ve lojistik sektöründe işbirliğinin artırılmasının önemine dikkat çekti.

Sayın Varank konuşmasında, Türkiye'in gelişmekte olan ekonomiye ve güçlü sanayi potansiyeline sahip olduğunu vurgulayarak, 2018 yılında 168 milyar dolara ulaşan ihracatın 145 milyar dolarlık kısmının sanayi ürünlerinin payına düştüğünü ve demir-çelik, otomotiv, makine, savunma ve havacılık sanayii gibi sektörlerin ihracatından önemli artışlar olduğunu dile getirdi. Ekonominin lokomotifi konumunda olmasının daha da güçlenmesi için yapısal dönüşümün büyük önem taşıdığını ve bu kapsamda yüksek katma değerli üretim, verimlilik artışı, dijital dönüşüm ve bölgesel kalkınmanın dört temel hedef olarak belirlendiğini söyleyen Bakan Rusya'nın da benzer sanayi stratejisi uyguladığını ve bunun iki ülke arasındaki işbirliğinin daha verimli ve karşılıklı faydaya dayalı bir zeminde sürdürülmesine olanak sağladığını belirtti.

Açış konuşmalarının ardından Sayın Bakanların şahitliğinde Türk ve Rus firma ve kurumları arasında işbirliği sözleşmeleri imza töreni düzenlendi.

İlk oturumun Rusya Sanayici ve Girişimciler Birliği (RSPP) Başkanı Aleksandr Şohin'in moderatörlüğünde yapılan ikinci bölümünde konuşmacı olarak yer alan DEİK Türkiye-Rusya İş Konseyi Başkanı Tuncay Özilhan, Rusya Federasyonu Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Sergey Katirin, İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç, Rusya İhracat Merkezi Genel Müdürü Andrey Slepnev ve Rosatom Devlet Şirketi Genel Müdür 1. Yardımcısı Kirill Komarov, Rusya-Türkiye ticari ve ekonomik işbirliğinin geliştirilmesi açısından önem taşıyan güncel konulara dair görüş ve değerlendirmelerini dile getirdiler.

Forum “Sanayi ve Makine Alanında Türkiye-Rusya İşbirliği” ve “Yatırım, Ticaret ve Lojistik Alanlarında İşbirliği” konulu sektörel oturumlarla devam etti. Moderatörlüğünü RF Sanayi Kalkınma Fonu Başkan Vekili Sergey Vtologodski'nin üstlendiği sanayi ve makine oturumuna Makine İhracatçıları Birliği (MAİB) Yönetim Kurulu Başkanı Kutlu Karavelioğlu, Rusya-Türkiye İş Konseyi Başkanı Ahmet Palankoyev, RF Tula Bölge Vali Yardımcısı Vyaçeslav Fedorişev, Kar Metal Sanayi ve Ticaret Ltd. yönetim kurulu üyesi Semih Kar, Tataristan Cumhuriyeti Sanayi ve Ticaret Bakanı Albert Karimov, Zyfra Company Yönetici Direktörü Pavel Rastopşin ve RSPP Rusya-Türkiye Çalışma Grubu Başkanı Arsen Ayupov konuşmacı olarak iştirak ettiler.

Türkiye-Rusya İş Konseyi Başkan Yardımcısı Ali Galip Savaşır tarafından yönetilen yatırım, ticaret ve lojistik oturumuna katılan T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Ahmet Şimşek, RF Ulyanovsk Bölge Vali Yardımcısı Andrey Tyurin, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD) Taşımacılık A.Ş. Daire Başkanı Mehmet Altınsoy, Rusya İhracat Kredileri ve Yatırımların Sigortalanması Ajansı (EXAR) Genel Müdürü Nikita Gusakov, Alabuga Özel Ekonomi Bölgesi Genel Müdür Yardımcısı Yevgeniy Truşin, MAİB Yönetim Kurulu Üyesi Sevda Kayhan Yılmaz ve Rusya Devlet Demiryolları bünyesinde faaliyet gösteren RZD Logistics Genel Müdür Yardımcısı Eduard Alirzayev karşılıklı ticaret, yatırımlar ve bununla bağlantılı olarak ticari taşımacılık ve lojistik alanlarında işbirliğinin artırılmasına yönelik görüş ve önerilerini katılımcılarla paylaştılar.

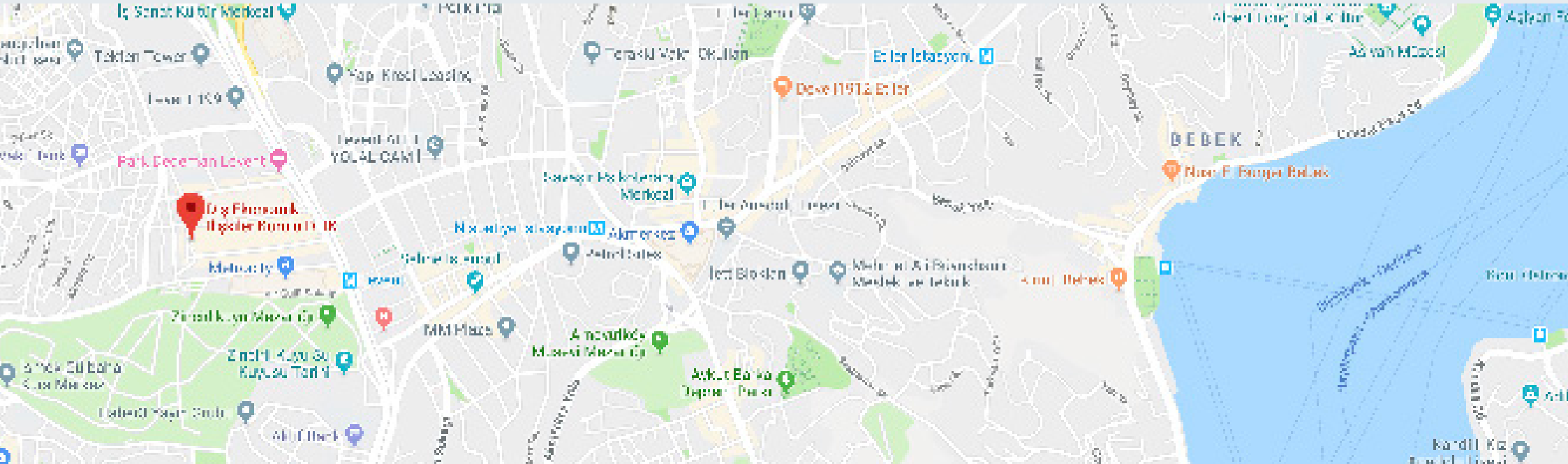

FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD OF TURKEY (DEİK)

📍 River Plaza, Büyükdere Cad. Bahar Sok. No: 13/9-10 Levent 34394 İstanbul, Turkey

☎ +90 212 339 50 00 @ info@deik.org.tr 🌐 www.deik.org.tr

”

TÜRKİYE-RUSYA
INNOPROM ULUSLARARASI SANAYİ FUARI
VE TÜRKİYE-RUSYA İŞ FORUMU

8 TEMMUZ 2019, YEKATERINBURG

